

केषु विशेषाच्छेषिणे हिताः महुमूषिकदृष्टशायि-
कायकुशप्रतिवासयानरप्रभृतयः पश्यन्मृगाः । मधुरा
गुरवो हृष्यायुध्याः शोषिणे हिताः । स्फटमूलपुरीपास
कासार्यः श्वासनाशनः । श्वायिच्छल्यकगोधाशयदृष्टदंशलो-
पाकलोमशकस्य कदलीरुगप्रियकाऽजगरसर्पसूषिकनकुल-
महावभ्रुप्रभृतयो विलेशयाः । वचोमूलं संहृतं कु-
रुरेते वीर्यं चोष्णाः पूर्वयत् स्वादुपाकाः । वातं हन्युः
ह्येषपित्ते च कुर्युः स्निग्धाः कासश्वासकाश्यापहाय ।
कषायमधुरस्तेषां शयः पित्तकफापहः । नातिशीतल-
वीर्यत्वद्वाते साधारणो मतः । गोधा विपाके मधुरा
कषायकटुका स्मृता । वातपित्तप्रशमनी दृंहणी बल-
वर्द्धनी । शल्यकः स्वादुपित्तघ्नो लघुः शीतो विपापहः ।
प्रियको मारुते पथ्योऽजगरस्वर्षसां हितः । दुर्गमा-
निलदोषघ्नाः कृमिदूषीविपापहाः । चक्षुष्या मधुराः
पाके सर्पां मेधाग्नियर्जनाः । दर्शिकरा दीपकाश्च तेषूष्णाः
कटुपाकिनः । मधुरायातिचक्षुष्याः स्फटविण्मूलमा-
रुताः । अश्वाश्चतुरगोखरोद्गस्तोरभ्रमेदःपुच्छकप्रभृतयो
प्रास्याः । प्रास्या वातहराः सर्वे दृंहणाः कफपित्त-
लाः । मधुरा रसपाकाभ्यां दीपना बलवर्द्धनाः । ना-
तिशीतो गुरुः स्निग्धो मन्दपित्तकफः स्मृतः । दृगलस्त्व
नभिस्यन्दी तेषां पीनसनाशनः । दृंहणं मांसमौरभं
पित्तघ्नोऽप्यवहं गुरु । मेदःपुच्छोद्भवं दृष्टमौरभंसदृशं
गुणैः । श्वासकासप्रतिश्रावविषमज्वरनाशनम् । अमा
त्यग्निहितं गव्यं पयित्तमनिलापहम् । क्षौरभ्रवस्तुलवणं
मांसमेकशफोद्भवम् । कल्पाभिस्यन्दयं वर्गो जाङ्गलः
सघटाकृतः । दूरे जनान्निलया दूरे पानीयगोचराः ।
ये मृगाश्च विहङ्गाश्च ते ज्ञेयाभिस्यन्दनो मताः । अ-
तीवासन्ननिलयाः समीपेदकगोचराः । ये मृगाश्च वि-
हङ्गाश्च महाभिस्यन्दिनस्तु तैः । धानूपवर्गस्तु पशुविधः
तदाथा कूलचराः मृगाः कोशस्याः पादिनो मत्स्या-
श्चेति । तत्र गजगजयमहिपक्षरुचमरस्मररोहित
पराहृष्टङ्गिकोर्कालपुच्छकोन्द्रन्यङ्गुरागजयप्रभृतयः ।
कूलचराः पशवः । वातपित्तहरा दृष्टामधुरा रस-
पाकयोः । शीतला बलिनः स्निग्धा मूललाः कफवर्द्ध-
नाः । विरुक्षणी लेशनय वीर्योष्णः पित्तदूषणः । स्वा-
दुच्छलवणस्तेषां गजः श्लेष्मानिलापहः । गवयस्तु त
मांसं हि स्निग्धं मधुरकामजित् । विपाके मधुरं
चापि व्यायस्य त वर्द्धनम् । स्निग्धोऽप्यमधुरो दृष्टो

महिष्ठस्तर्पणो गुरुः । निद्रापुंस्त्वक्कृतन्यवर्द्धनो मांस-
दाढ्यकृतः । रुक्मांसं समधुरं कषायानुरसं स्मृतम् ।
वातपित्तोपशमनं गुरु शुक्रवर्द्धनम् । तथा चमरमांसन्तु
स्निग्धं मधुरकामजित् । विपाके मधुरं चापि वातपित्त-
प्रणाशनम् । स्मरस्तु त मांसञ्च कषायानुरसं स्मृतम् ।
वातपित्तोपशमनं गुरु शुक्रवर्द्धनम् । खेदनं दृंहणं
दृष्टं शीतलं तपणं गुरु । स्निग्धं अमानिलहरं वाराहं
पलवर्द्धनम् । कफघ्नं खड्गपिशितं कषायमनिलापहम् ।
पित्तघ्नं पयित्तमायुष्यं बद्धूतं विरुक्षणम् । गोकर्ण-
मांसं मधुरं स्निग्धं स्फट कफापहम् । विपाके मधुरश्चाभि-
रक्तपित्तविनाशनम् । हंससारसकौञ्चकशकजुररका-
दम्बकारगुडयजीवङ्गीवककवसाकाण्डरुकीस्रवशरी-
सुखनन्दीसुखमहूतक्रीशकाचाक्षमङ्गकाञ्चुक्लाक्षपृष्कर-
शायिकाकोनालकाञ्चुकुटिकामेघरावश्वेतचरणाः प्रभृतयः
मृगाः संवातचारिणः । रक्तपित्तहराः शीता
स्निग्धा दृष्टा मरुजितः । स्फटमूलपुरीपास मधुरा रस-
पाकयोः । गुरुणमधुरः स्निग्धः स्वरवर्णबलप्रदः ।
दृंहणः शुक्रलस्तेषां हंसो माकतनाशनः । शङ्खशङ्ख-
नखशुक्तिशूलकभङ्गकप्रभृतयः कोशस्याः । कूर्मकुम्भीर-
कर्कटककण्ठककर्कटकशिगुमाराः प्रभृतयः पादिनः । शङ्ख-
मादयः स्वादुररुपाका मरुजुदः । शीताः स्निग्धा हिताः
पित्ते वर्धयः श्लेष्मवर्द्धनाः । कृष्णकर्कटकलोपं बल्यः
कोष्णोऽनिलापहः । रक्तः सन्धानकृत स्फटविण्मूलोऽनि-
लपित्तहा । मत्स्यास्तु द्विविधा नादेयाः सासद्राश्च तत्र
नादेयाः । रहितं पाठोनपाटलाराज्यवर्भिर्गोमत्स्य-
क्षणमत्स्याशुङ्गारसरलसहस्रदंष्ट्रप्रभृतयो नादेयाः । ना-
देया मधुरा मत्स्या गुरवोऽमारुतापहाः । रक्तपित्तकराः
शोष्णा दृष्टाः सिग्धाल्पवर्चसः । कषायानुरस्तेषां शय-
शैवालभोजनः । रोहितो भारतहरो नात्यर्थं पित्तको-
पनः । पाठीनः श्लेष्मलो दृष्टो निद्रालुः पित्रितारनः ।
दृष्टयेदं पित्तु कुरुरोगं करात्यसौ । सरलो दृंहणो
दृष्टः सान्यश्लेष्मकरस्तथा । सरस्तडागसमृताः स्निग्धाः
स्वादुरसाः स्मृताः । महाहृदेण बलिनः स्फटोऽम्बुबलाः
स्मृताः । तिमिभिर्द्विलकुलिशपाकमत्स्यनिरालकमन्द-
यारलकमकरगर्गरकचन्द्रकमहाभीनराजीवप्रभृतयः सा-
सद्राः । सासद्रा गुरवः सिग्धा मधुरा नातिपित्तलाः ।
उष्णा वातहरा दृष्टा वर्धयः श्लेष्मवर्द्धनाः । बला-
वहा विशेधेण सांसांश्चितात्यसद्रजाः । तेषामप्य-